

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3064/2017. (III. 31.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bf.II.980/2016/6. sorszámú végzése, a Fővárosi Törvényszék 23.Bf.7690/2015/30. sorszámú ítélete, valamint a Pesti Központi Kerületi Bíróság 105.B.10.001/2013/44. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozót a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2014. május 9-én hozott 105.B.10.001/2013/44. sorszámú ítéletével bűnösnek mondta ki bűnpártolás vétségében, illetve magánokirat-hamisítás vétségében és pénzbüntetésre ítélte. A Fővárosi Törvényszék 2015. november 25-én hozott 23.Bf.7690/2015/30. sorszámú ítélete az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt minősítést megváltoztatta és az indítványozót megrovásban részesítette. A döntés ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, azonban a jogerős ítéletet a Kúria 2016. december 2-án hozott Bf.II.980/2016/6. sorszámú végzésével hatályában fenntartotta.
- [3] 1.1. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott bírói döntések ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvével, a XV. cikk (1) bekezdése szerinti törvény előtti egyenlőség követelményével, a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joggal, illetve a 28. cikkben rögzített bírói jogértelmezésre vonatkozó követelményekkel.
- [4] Az indítványozó szerint sérti a vádlottak törvény előtti egyenlőséghez való jogát az, hogy a büntetőügyben érintett intézmény vezetőjét kihagyták a büntetőeljárásból, holott a többi vádlott – a vezető beosztottjai – nyilvánvalóan az ő utasítása nélkül nem cselekedhetett, miközben a nála sokkal enyhébb cselekményeket elkövető személyeket büntetőeljárás alá vontak. Az ítéletek tehát az intézmény vezetője és a többi elítélt személye között tettek különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos, észszerű indoka lett volna. Sérült továbbá a fegyveregyenlőség elve, amikor az indítványozót a nyomozás során tanúként hallgatták ki, amely igazmondási kötelezettséggel jár, miközben gyanúsítottként élhetett volna a hallgatás jogával, mely ezáltal érdemben már nem volt gyakorolható a későbbiekben. Az indítványozót mindemellett nem oktatták ki arra vonatkozóan, hogy a tanúvallomását a későbbiekben felhasználhatják ellene. A vádhatóság tisztességtelen előnyt szerzett azzal, hogy e tanúvallomását felhasználta vele szemben a vádemeléshez, továbbá azzal is, hogy a harmadrendű vádlott vallomástétele előtt nem tájékoztatták arról, hogy nem köteles jogi képviselő nélkül nyilatkozatot tenni. Mindezekre vonatkozóan a támadott ítéletek nem tartalmaznak kellő részletességű indokolást sem. Végezetül a támadott ítéletek elmulasztották az indítványozót ért jogsérelem orvoslását azáltal, hogy nem értékelték megfelelően a közbeszerzési pályáztatás szabályait, nem értékelték a javára, hogy a szakértői véleményt nem lehetett felhasználni, nem vették figyelembe, hogy a hamisított okiratokat az indítványozó nem használta fel joghatás kiváltó módon, illetve nem értékelték a fenti eljárási hibákat.
- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek, különösen a 26. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelményeknek.
- [6] Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés

vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [7] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és 28. cikke nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának, ezért ezek sérelmére – akár csak közvetetten is – hivatkozó alkotmányjogi panasz – a jogbiztonság vonatkozásában a visszaható hatályú jogalkotás, illetve a felkészülési idő hiányára való hivatkozás kivételével – benyújtására nincs lehetőség [3059/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [8] Az indítványozó kifogásolta, hogy a törvény előtti egyenlőség követelményével ellentétesen maradt el az ügyben érintett intézmény vezetője megvádolása, illetve más személyek felelősségre vonása. A büntetőjogi felelősség azonban személyes, az adott személy magatartásának és tudattartamának függvénye, azt nem befolyásolja, hogy másokkal szemben indul-e büntetőeljárás vagy sem, vagyis nincs összefüggés az indítványozó érvelése és a felhívott alapjog között.
- [9] Az indítványozónak a bíróságok tényállásbiztosító tevékenységét, a bizonyítékok felhasználását és értékelését, illetve a közbeszerzési jogszabályi rendelkezések értelmezését kifogásoló panaszra kapcsán az Alkotmánybíróság jelen ügyben is fenntartja, hogy nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]]. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető az általános hatáskörű bírósági szervezetrendszer általános felülbírálati fórumának, feladata az igazságszolgáltatással összefüggésben az alkotmányossági jogviták eldöntése, vagyis alkotmányjogi, nem pedig szakjogi kérdésekben dönt, a konkrét ügy elbírálása a bíróság feladata [3273/2016. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [13]].
- [10] Mindemellett a bizonyítás rendszerét, szabályait illetően az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése nem rögzít semmilyen elvárást [3104/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [17]], az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, nem ténybíróság, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során a bíróságok, végső soron a Kúria feladata [3273/2016. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [13]].
- [11] A vádlott korábbi tanúvallomása felhasználhatóságának garanciális szabálya a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 291. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezés, miszerint ha a vádlottat a nyomozás során tanúként hallgatták ki, a tanúvallomás csak akkor ismertethető vagy olvasható fel, ha ezt a vádlott indítványozza, vagy a tanúvallomásról készült jegyzőkönyvből a figyelmeztetés és az erre adott válasz egyértelműen kitűnik. A figyelmeztetésnek tartalmaznia kell, hogy a tanú köteles a legjobb tudomása és lelkiismerete szerint az igazat vallani, illetve a hamis tanúzást és a tanúvallomás jogosulatlan megtagadását a törvény büntetni rendeli [Be. 85. § (3) bekezdés]. A Be. mindezeket túl nem írja elő, hogy a tanút külön figyelmeztetni kellene arra, hogy a későbbiekben felhasználható a tanúvallomása. Az indítványozó tanúvallomásának felhasználása akkor vethetne fel az Abtv. 29. §-a szerinti a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, ha felmerült volna, hogy nem figyelmeztették előzetesen a tanúvallomás megtagadásának lehetőségére és okaira, vagy hogy eleve mint potenciális gyanúsítottat hallgatták ki tanúként, erre azonban az indítványozó sem utal. Az indítványozó mindezekkel kapcsolatos kifogását az elsőfokú bíróság ítéletének 300. oldalán, illetve a Fővárosi Törvényszék a másodfokú ítélet 29. oldalán vizsgálta és utasította el a Be. 291. § (2) bekezdésében foglaltakra hivatkozással.
- [12] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség minimális elvárásként megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Az indítványozó által előadott érvek alapján azonban az indokolási kötelezettség megsértése nem merül fel, mivel a bíróságok az indítványozóknak az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit megvizsgálták és ennek értékeléséről számot adtak. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására. Ezért az indítvány e vonatkozásban sem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét [3179/2016. (IX. 26.) AB végzés, Indokolás [15]].

- [13] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, visszautasította.

Budapest, 2017. március 21.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/81/2017.

